

**Національний університет
«Одеська юридична академія»
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
«Основи психосоматики та
психогенетики»**

Освітня програма	Рівень вищої освіти	Форма навчання	Курс вивчення	Семестр вивчення	Кількість кредитів
Психологія	Другий (магістерський) рівень	Денна/заочна	2	3	5

Викладачі навчальної дисципліни	Татьянчиков Андрій Олександрович , доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія» кандидат психологічних наук, доцент, Одеса вул. Академічна, 9 каб. 28 e-mail: a.tatianchikov@gmail.com; телефон: +380-050-185-68-86
---------------------------------	---

Короткий опис навчальної дисципліни	«Основи психосоматики та психогенетики» є нормативним курсом професійної підготовки майбутніх магістрів-психологів, що спрямований на вивчення взаємозв'язку між соматичними захворюваннями та психологічними особливостями людини; ролі спадковості у формуванні психічних і психофізіологічних властивостей людини. Знання з дисципліни допоможуть студентам діагностувати психосоматичні розлади, надавати рекомендації щодо їх подолання та профілактики; пояснювати природу генетичних психічних розладів, застосовувати психогенетичні методи дослідження.
-------------------------------------	--

Мета навчальної дисципліни	Мета даного навчального курсу «Основи психосоматики та психогенетики» полягає у розкритті змісту, причин, механізмів, проявів і наслідків психосоматичних захворювань; формуванні навичок діагностичної, психологічної та профілактичної допомоги людині з психосоматичними розладами; визначенні ролі спадковості у формуванні психологічних властивостей людини.
----------------------------	--

Мова викладання	Українська
-----------------	------------

Навчальне навантаження	Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Самостійна робота, год.	Загальна кількість год.
Денна форма	30	36	84	150
Заочна форма	12	4	134	150

Зв'язок з програмними результатами навчання	
Шифр програмного РН	Результати навчання цієї навчальної дисципліни деталізують такі програмні результати навчання :
ПРНК01	Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
ПРНК02	Вміти організувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.
ПРНК03	Рекомендувати способи розв'язання складних завдань і проблем, що потребують оновлення та інтеграції знань в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.
ПРНК05	Здійснювати реферування наукових джерел, адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки.
ПРНК06	Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організації, узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.
ПРНК07	Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності, інтерпретувати дані психологічних досліджень та іншої емпіричної інформації з використанням пояснювальних можливостей психологічної теорії.
ПРНА01	Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
ПРНП02	Вирішувати складні фахові завдання (практичні та дослідницькі) з опорою на доступні ресурси.
ПРНП03	Проявляти здатність працювати в команді; за умов обмеженого часу та ресурсів, мотивувати та управляти роботою інших для досягнення поставлених цілей.
ПРНП07	Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, психокорекція консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

Результати навчання			
Символ ПРН	Після успішного завершення курсу цієї навчальної здобувач вищої освіти буде:	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення ПРН
ПРНК 01 ПРНК 05	Володіти основними поняттями та концептуальними засадами психосоматики та психогенетики, основними симптомами психосоматичних розладів, знати чинники, які їх провокують; знати класифікацію патологій на основі генетичного розвитку	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування
ПРНК 01 ПРНК 05 ПРНП 07	Розпізнавати симптоми психосоматичних розладів основних функціональних систем організму, знати передумови їх виникнення	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування
ПРНК 02 ПРНК 06 ПРНК 07 ПРНП 07 ПРНП 03	Володіти засобами та методами діагностики психосоматичних розладів, вміти їх розпізнавати та інтерпретувати	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування
ПРНК 03 ПРНА 01 ПРНП 02	Володіти основними методами психологічної допомоги при психосоматичних розладів, вміти застосовувати їх на практиці	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування
ПРНК 01 ПРНП 07	Застосовувати конкретні знання для пояснення генетично обумовлених психічних розладів	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування
ПРНК 02 ПРНК 06 ПРНК 07 ПРНП 07 ПРНП 03	Володіти основними психогенетичними методами дослідження, вміти їх застосовувати на практиці	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування
ПРНК 01 ПРНК 05 ПРНП 02	Володіти теоретичними знаннями про генетичну природу психофізіологічних та фізіологічних показників	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування

Зміст навчання			
Тема за п/п	Назва теми	Посилання на ПРН модуля	Л/ПЗ/СРЗ, год. (денна ф/н)
Тема 1.	Загальна характеристика психосоматики	ПРНК 01 ПРНК 05	2/2/4 (денна ф/н) 1/-/8 (заочна ф/н)
Тема 2.	Моделі виникнення психосоматичних розладів	ПРНК 01 ПРНК 05	2/2/6 (денна ф/н) 1/-/8 (заочна ф/н)

Тема 3.	Психосоматичні порушення харчової поведінки та захворювання шлунково-кишкового тракту	ПРНК 01 ПРНК 05 ПРНП 07	2/2/4 (денна ф/н) 1/-/8 (заочна ф/н)
Тема 4.	Психосоматика дихальної, серцевосудинної та нервової системи	ПРНК 01 ПРНК 05 ПРНП 07	2/2/6 (денна ф/н) 1/-/8 (заочна ф/н)
Тема 5.	Психосоматика ендокринної та імунної системи, захворювань шкіри та онкології	ПРНК 01 ПРНК 05 ПРНП 07	2/2/6 (денна ф/н) -/-/10 (заочна ф/н)
Тема 6.	Психосоматика сечостатевої та опору рухової системи	ПРНК 01 ПРНК 05 ПРНП 07	2/2/4 (денна ф/н) -/-/10 (заочна ф/н)
Тема 7.	Діагностика психосоматичних захворювань	ПРНК 02 ПРНК 06 ПРНК 07 ПРНП 03 ПРНП 07	2/4/8 (денна ф/н) 1/1/10 (заочна ф/н)
Тема 8.	Психологічна допомога людям з психосоматичними розладами	ПРНК 03 ПРНА 01 ПРНП 02	2/4/8 (денна ф/н) 1/1/10 (заочна ф/н)
Тема 9.	Загальна характеристика психогенетики	ПРНК 01 ПРНП 07	2/2/4 (денна ф/н) 1/-/8 (заочна ф/н)
Тема 10.	Методи психогенетичних досліджень	ПРНК 02 ПРНК 06 ПРНК 07 ПРНП 03 ПРНП 07	2/2/6 (денна ф/н) 1/1/8 (заочна ф/н)
Тема 11.	Психогенетика сенсорних особливостей рухових функцій темпераменту	ПРНК 01 ПРНК 05 ПРНП 02	2/2/4 (денна ф/н) 1/-/8 (заочна ф/н)
Тема 12.	Генетика фізіологічних та психофізіологічних показників	ПРНК 01 ПРНК 05 ПРНП 02	2/2/6 (денна ф/н) 1/-/8 (заочна ф/н)
Тема 13.	Психофізіологічне дослідження інтелекту	ПРНК 01 ПРНК 05 ПРНП 02	2/2/4 (денна ф/н) -/-/10 (заочна ф/н)
Тема 14.	Генетика психічних розладів	ПРНК 01 ПРНК 05 ПРНП 02	2/4/8 (денна ф/н) 1/-/10 (заочна ф/н)
Тема 15.	Психогенетика аномальної та девіантної поведінки	ПРНК 01 ПРНК 05 ПРНП 02	2/2/6 (денна ф/н) 1/1/10 (заочна ф/н)

Список основної літератури	<ol style="list-style-type: none"> 1. Алекседер Ф. Психосоматическая медицина. Принципы и практическое применение. Москва : Эксмо, 2002. 352 с. 2. Александров А.А. Психогенетика: Учебное пособие. Санкт-Петербург : Питер, 2006. 192 с. 3. Атраментова Л. А., О.В. Филиппова. Введение в психогенетику : учеб. пособие. 3-е изд. Москва: Флинта : МПСИ, 2008. 472 с. 4. Воронов М. Психосоматика: практ. рук. Киев: Ника-Центр, 2011. 254 с.
----------------------------	--

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Дідковська Л. І. Психосоматика: основи психодіагностики та психотерапії : навч. посіб. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2010. 264 с. 6. Исаев Д.Н. Эмоциональный стресс. Психосоматические и соматические расстройства у детей. Санкт-Петербург : Речь, 2005. 400 с. 7. Лурия Р.А. Внутренняя картина болезни и иатрогенные заболевания. Москва : Медицина, 1977. 112 с. 8. Максименко С.Д., Н.Ф. Шевченко. Психологічна допомога тяжким соматично хворим: Навчальний посібник. Київ : Міланік, 2007. 115 с. 9. Малкина-Пых И.Г. Психосоматика: Справочник практического психолога. Москва : Изд-во Эксмо, 2005. 992 с. 10. Малых С.Б. Психогенетика: теория, методология, эксперимент. Москва : Эпидавр, 2004. 414 с. 11. Маруненко І.М., Неведомська Є.О. Біологія людини з основами генетики: Посібник для лабор. і сам ост. робіт для студ. небіол. спец. вищ. пед. навч. закл. - К.: КМПУ, 2008.- 98 с. 12. Николаева В.В. Особенности личности при пограничных расстройствах и соматических заболеваниях. Москва, 1995. 360 с. 13. Психогенетика : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. 294с. 14. Сельченко К.В. Психосоматика: взаимосвязь психики и здоровья. Хрестоматия. Минск, 1999. 640 с. 15. Соколова Е.Т. Особенности личности при пограничных расстройствах и соматических заболеваниях. Москва : «Наука», 1995. 324 с. 16. Старшенбаум Г. В. Психосоматика и психотерапия: Исцеление души и тела. Москва : ОАО Изд-во "Радуга", 2004. 325 с. 17. Хомуленко Т.Б. Основи психосоматики : навч.-метод. Посібник. Харків : Нова Книга, 2009. 120 с. 18. Adler N., Matthews K. Health Psychology: why do some people get sick and some stay well? // Annual Review of Psychology. 1994. V.45. P. 229-259. 19. Uexküll, Thure von (ed.), Psychosomatic Medicine. München: Urban & Schwarzenberg. 1997. <p>Інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Психея». URL: http://www.psycheya.ru. 2. Виртуальная библиотека по психологии. URL: http://scitylibrary.h11.ru/Library.htm. 3. «Каталог психологической литературы». URL: http://www.psycatalog. 4. «Антистресс» URL: http://marks.on.ufanet.ru.
--	---

<p>Дотримання вимог академічної доброчесності</p>	<p>Відповідно до Закону України “Про освіту” академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та</p>
---	---

	<p>підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);</p> <p>посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;</p> <p>дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;</p> <p>надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Основні засади дотримання академічної доброчесності в НУ "ОЮА" визначено у Положенні про дотримання академічної доброчесності в НУ "ОЮА" https://www.onua.edu.ua/ua/doc-education-ukr/4519-polozhennya-pro-dotrimannya-akademichnoji-dobrochesnosti-v-nu-oyua</p>
--	---

Оцінювання	
Вид оцінювання	%
Поточний контроль, разом, у т.ч.:	50
• доповіді та повідомлення на семінарах	25
• виконання письмових індивідуальних завдань, рефератів, контрольних робіт	15
• опитування на семінарських заняттях	10
Підсумковий контроль, разом, у т.ч.:	50
• письмова компонента	25
• усна компонента	25

Шкала оцінювання		
Оцінка	Бали	Опис
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно (достатньо)
Fx	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Вимоги викладача: вимоги до відвідування занять	<p>Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, самостійна робота, написання рефератів та опрацювання рекомендованої літератури і матеріалів є необхідною умовою.</p> <p>Користування електронними пристроями (телефони, планшетні ПК тощо) під час аудиторної роботи дозволяється тільки з дозволу викладача та у відповідних до навчального курсу цілях.</p> <p>Поведінка в аудиторії повинна відповідати загальним вимогам ділової та наукової етики.</p>
---	--

